

Подорожуємо бібліотеками світу

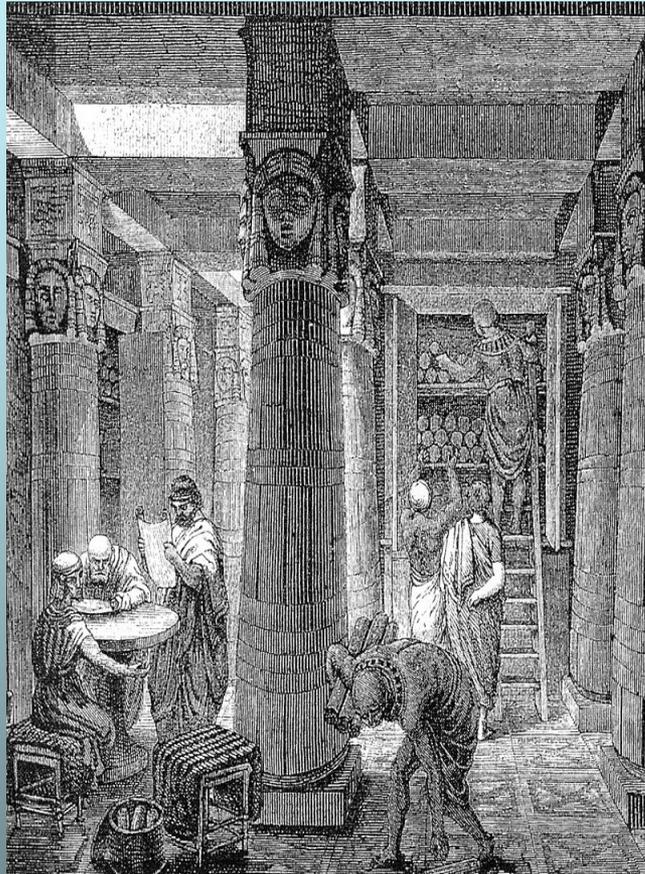

Підготовлено Радою молодих вчених
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Екскурс в історію

Історія бібліотек нараховує близько 5000 років. Першою відомою бібліотекою можна вважати храм в Ніппурі - давньому священному місті Шумеру, розташованому на території колишньої Месопотамії (сучасний Ірак). Вона являла собою склад з 30000 глиняних табличок, що містили в основному укази і закони.

Бібліотеки були відомі ще в стародавньому світі (Ассирія, Єгипет, Китай). Найдавніша з них — клинописна Бібліотека Ашшурбаніпала в Ассирії (7 ст. до н. е.), а найбільша — Александрійська бібліотека (3 ст. до н. е.), в якій були зібрані рукописні книги античного світу; вона була частиною комплексу *mouseion* (музей). До комплексу входили житлові кімнати, їдальня, приміщення для читання, ботанічний і зоологічний сади, обсерваторія і бібліотека. Пізніше до нього були додані медичні та астрономічні інструменти, опудала тварин, статуї й погруддя, які були використані для навчання. У *mouseion* входило 200 000 папірусів в Храмі (майже всі бібліотеки античності були при храмах) і 700 000 документів в Школі. Музей і велика частина Александрійської бібліотеки були знищені приблизно в 270 році нашої ери.

Найвідоміші бібліотеки світу

Бібліотека Александрина в Єгипті

- У пам'ять про найвідомішу бібліотеку старовини – Александрійську, чиї архіви безслідно канули в Лету, в 2002 році була створена бібліотека Александрина.
- Будівля Нової Олександрійської бібліотеки розташована так, що знаходиться прямо навпроти висхідного через Середземне море сонця. За задумом архітектора, будівля мала символізувати схід Сонця Знань. У бібліотечний комплекс, що займає 11 каскадних рівнів і призначений для зберігання 8 мільйонів книг, входять конференц-зал, читальні зали для сліпих, планетарій і чотири постійно діючих музеї. Найцікавішим у Александріані приміщенням є кінозал «Культурами», на величезному інтерактивному екрані якого, демонструються сцени з багатотисячолітньої історії єгипетської землі.

Будівля бібліотеки Александріни

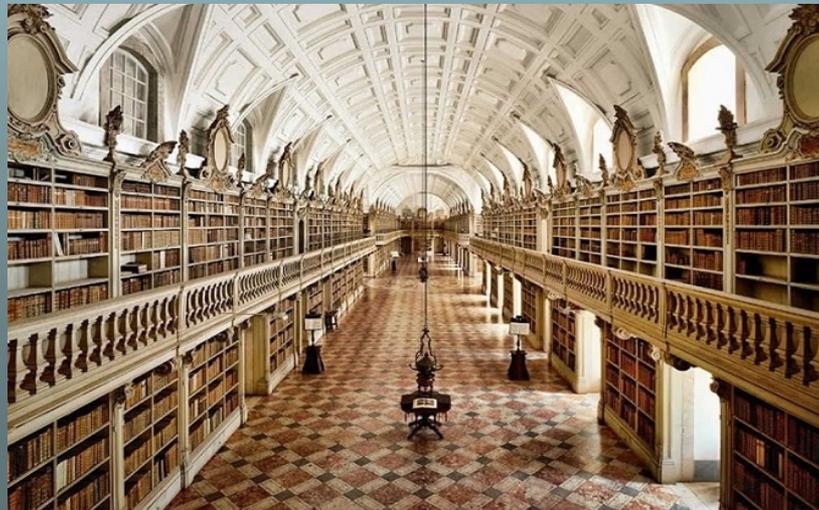
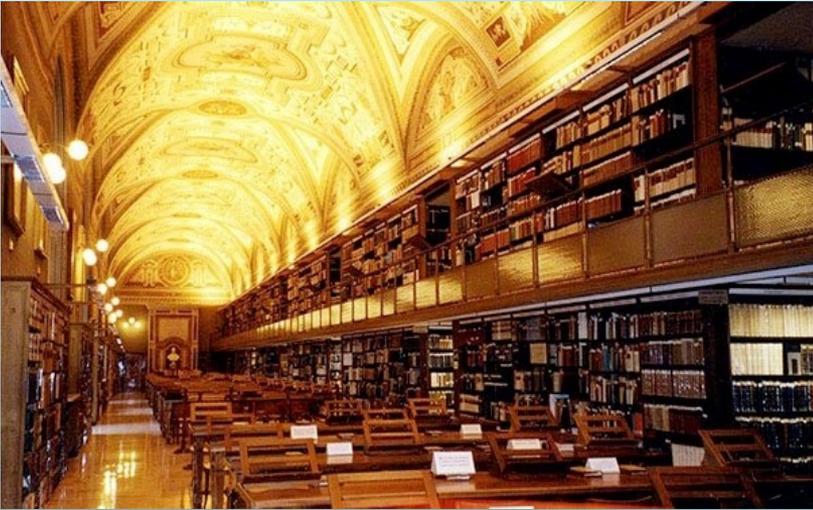
Читальний зал книгозбірні

Бібліотека Ватикану

Ватиканська бібліотека — бібліотека Святого Престолу розташована в Римі, одна з найбільших у світі книгозбірень і колекцій манускриптів. До структури бібліотеки входить Ватиканська школа бібліотекарів та лабораторія з реставрації й відтворення важливих манускриптів (факсиміле).

Зали бібліотеки

Бодліанська бібліотека

Бібліотека Оксфордського університету, яка сперечається з Ватиканською за право називатися найстарішою в Європі, а з Британською - за титул найбільшого книжкового зібрання Великобританії. Вона містить близько 11 мільйонів одиниць зберігання (більше 200 км книжкових полиць). Читальні зали обслуговують більше 400 бібліотекарів. Значна частина рідкісних видань має цифрові копії.

У бібліотеці

Королівська бібліотека Данії (Чорний діамант)

Королівська бібліотека - національна бібліотека Данії (м. Копенгаген), побудована зі скла та чорного мармуру, який добували в Зімбабве, а потім вирізали і полірували в Італії. Вона являється однією з найбільших бібліотек в Скандинавії. У фондах книгозбірні зберігаються твори, що друкувалися в Данії з 17 ст. За свій зовнішній вигляд ця архітектурна перлина отримала назву «Чорний діамант». Black Diamond відокремлений від старої будівлі, але сполучений з нею за допомогою повітряних мостів. 6 читальних залів, декілька електронних каталогів, колекції фільмів, книжковий магазин, концертний зал на 600 місць, актовий зал, арт-галерея, виставкові зали, конференц-зали, ресторан - усе це входить до складу Королівської бібліотеки сьогодні.

Зовнішній вигляд Королівської бібліотеки Данії

Державна бібліотека в Берліні

Державна бібліотека в Берліні - найбільша універсальна наукова бібліотека Німеччини, яка є власністю Фонду пруської культурної спадщини. У книгозбірні зберігаються унікальні цінності світової культури. Дуже багатими є фонди нотних автографів великих композиторів. Так, бібліотека має значне зібрання рукописів В. А. Моцарта, зокрема автографи майже всіх його найвідоміших опер. Вона зберігає також 80% всіх автографів Й. С. Баха. Безцінний фонд автографів Людвіга ван Бетховена; бібліотека зберігає оригінали його четвертої, п'ятої, восьмої та дев'ятої симфоній. Автограф Дев'ятої симфонії Бетховена 2001 року був включений до міжнародного реєстру «Пам'ять світу».

Національна бібліотека Франції

У 1996 році в Парижі було урочисто відкрито нову будівлю Національної бібліотеки Франції, яка носить ім'я колишнього президента країни Франсуа Міттерана. Будівля складається з чотирьох башт-корпусів, що нагадують відкриті книги, які охоплюють парк площею в 12 тис. кв. метрів. Кожна з чотирьох башт має свою назву – башта Часу, башта Законів, башта Чисел і башта Букв і Листів.

Вид на бібліотеку з р. Сени

Національна бібліотека Китаю

Національна бібліотека Китаю – третя у світі за площею після Національні бібліотеки Франції та США. Будівництво нової будівлі Національної бібліотеки тривало з кінця 2004 року й коштувало Китаю 1 мільярд 220 тисяч юанів (майже 180 мільйонів доларів). На день її можуть відвідати майже вісім тисяч читачів, яким буде видано близько 600 тисяч книг. Крім читальних залів, книгосховищ і спеціальної зони для стародавніх книг і рукописів, у новій будівлі також розташовується цифрова бібліотека з 200 терабайтами інформації. Крім того, планується відкрити спеціальний бібліотечний кабельний телеканал, по якому будуть транслюватися лекції та демонструватися різні виставки, а також організовуватися надсилання SMS-повідомлень користувачам з бібліотечною інформацією, що їх цікавить.

Читальний зал Національної бібліотеки Китаю

Парламентська бібліотека (Оттава, Канада)

Парламентська бібліотека у місті Оттава є основним сховищем інформації та науково-дослідних ресурсів Канади. Бібліотеку було збудовано у 1876 році. У 2002 та 2006 роках її було оновлено, утім, форма і декор збереглися оригінальними.

Незвичайні бібліотеки світу

Бібліотека італійського міста Перуджо у вигляді НЛО

Футуристичний дизайн бібліотеки нагадує НЛО. Насправді це публічна бібліотека імені Сандро Пієні, збудована в 2004 році в Перуджо. Прогресивність бібліотеки проявляється і у відношенні до користувачів: бібліотека працює цілодобово.

Публічна бібліотека Канзас-Сіті (США) у вигляді величезної полиці з книгами

Публічна бібліотека міста Канзас збудована у 2004 р. на місці старої будівлі Першого національного банку. Фасад будівлі нагадує книжкову полицю. Висота кожної «книжки» 8 метрів, ширина – 2 метри, на полиці розміщено «Пригоди Гекльбері Фіна» Марка Твена, «Володар кілець» Джона Р. Р. Толкіна, «Ромео та Джульєтта» Вільяма Шекспіра, «Сто років самотності» Габріеля Гарсія Маркеса та інші видатні твори класиків світової літератури, відібрані за результатами опитування читачів бібліотеки Канзас Сіті. Внутрішній дизайн книгозбірні виконаний в банківському стилі, як данина історичному минулому будівлі.

Бібліотека Луї Нюсера (Франція)

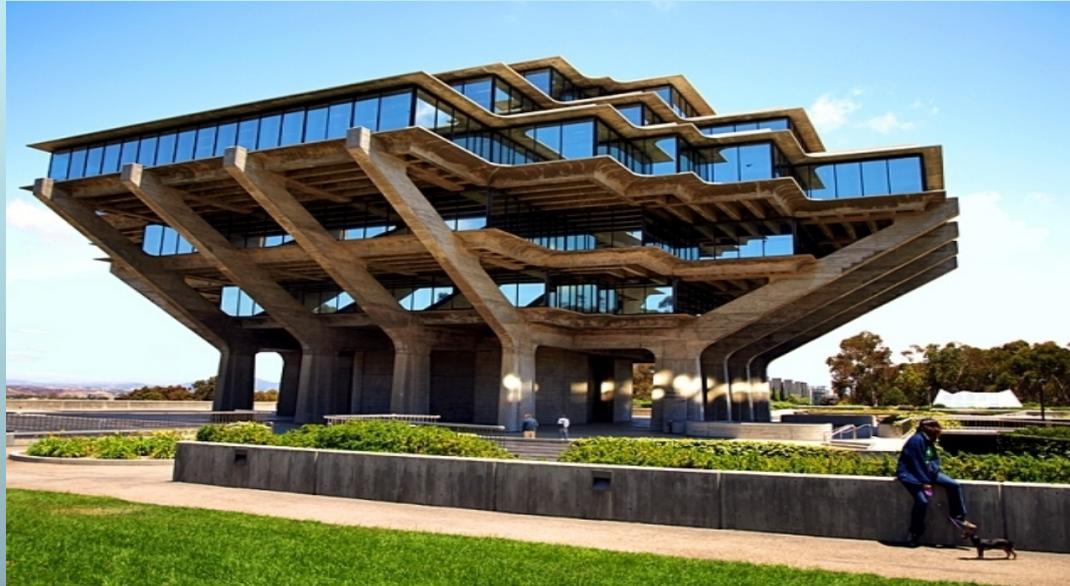
Будівлю побудовано у 2002 році в Ніцці, голова-бібліотека відразу стала одним із символів курортного містечка Франції. У статуї працюють лише адміністративні відділи бібліотеки, а бібліотечний фонд та читальні зали розміщені в іншій, традиційній будівлі по сусідству.

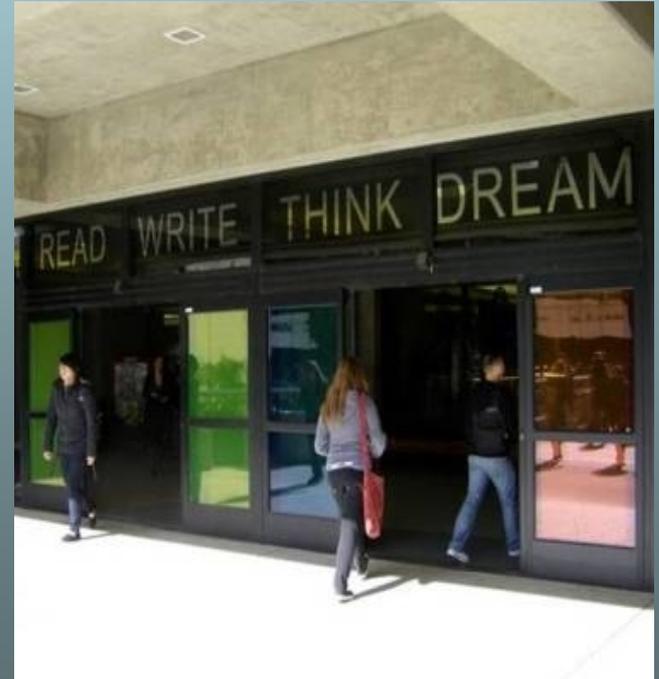
У бібліотеці Луї Нюсера

Бібліотека Гейзеля (США)

Бібліотека Гейзеля - головна бібліотека Каліфорнійського університету в Сан-Дієго. Одразу після відкриття вона стала символом університету. На емблемі навчального закладу є зображення бібліотеки. Будівля названа на честь Одрі та Теодора Сьюз Гейзелів - відомих письменників. Саме вони зробили вагомий внесок у розвиток бібліотечного фонду. Бібліотека Гейзеля має досить неординарну зовнішню форму: чи то вона схожа на крону дерева, чи то нагадує гігантський ліхтар.

- Теодор Сюз Гейзель чи просто доктор Сюз – автор 40 книг, написаних для наймолодших читачів. Найбільш відомий його твір «Кіт у капелюсі». Саме він зображений у скульптурній композиції разом з письменником біля бібліотеки.
- «Родзинкою» бібліотеки вважаються вхідні двері, які прикрасила кольорова інсталяція художника Джона Балдессарі. Зверху на них написано: «Читай/ Пиши /Думай /Мрій». Скло в дверях різних кольорів, з обох боків на склі знаходяться фотографії студентів у повний зріст на стосах книг. Інсталяція натякає на колосальне значення науки і освіти у наш час.

Бібліотека Делфтського технічного університету (Нідерланди)

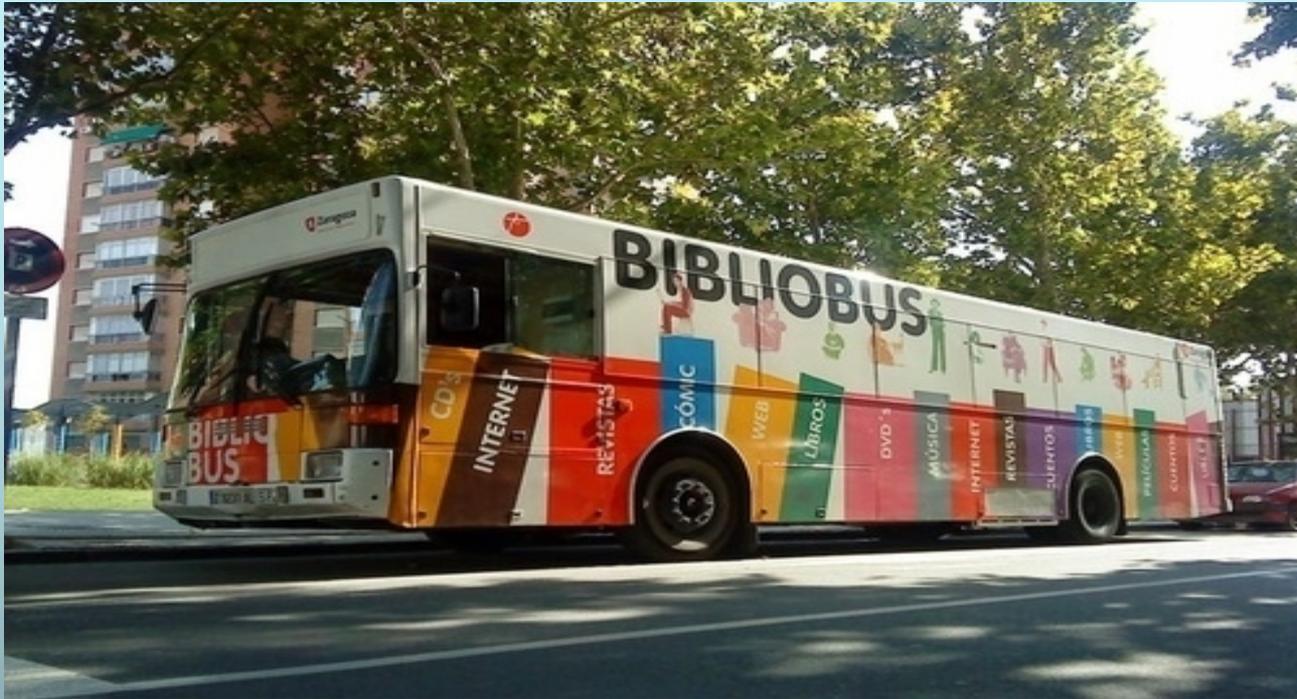
Делфтський університет - один з найбільших технічних університетів в Європі, завжди крокував у ногу з часом. У 1997 році було побудовано нову будівлю бібліотеки. З першого погляду важко уявити, що під зеленим газоном, на якому відпочивають студенти після навчальних занять, знаходиться бібліотека. У стилізованій під землянку будівлі розташований бібліотечний фонд, читальні зали, університетське видавництво, палітурний відділ та книжковий магазин.

Цікаві факти про бібліотеки

- Нині, за даними Міжнародної Федерації Бібліотечних Асоціацій та Установ, у світі налічується більше 569,6 тис. бібліотек. Найбільші «бібліотечні» континенти - Європа (більше 440 тис. бібліотек) та Північна Америка (більше 125 тис.). Найменше бібліотек в Африці - всього 1,2 тис. бібліотечних відділень. У бібліотеках світу працюють близько 807 тис. чоловік, на їхнє утримання витрачається приблизно 8,7 трлн \$ на рік.
- У бібліотеках світу зберігається понад 20 млрд книг, 1,5 млрд мікрофільмів і більше 10 млрд одиниць періодики. Найбагатшими зібраннями володіють бібліотеки Європи (більше 16 млрд одиниць зберігання), Північної Америки (12 млрд) й Азії (1,5 млрд). До речі, Північна Америка посідає перше місце у світі за кількістю бібліотечних книг, а Європа - за розмірами газетно-журнальних зібрань.

- Фонд однієї з найбільших бібліотек світу – Національної бібліотеки конгресу США – налічує 40 млн примірників. Для перевезення комп'ютерного парку бібліотеки знадобилось би 75 вантажівок. На побіжний перегляд кожного примірника бібліотеки довелось би витратити 137 років життя без сну та відпочинку.
- **Найстаріша діюча бібліотека на території України** – наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка, заснована у 1608 р. при колегії єзуїтів. Але науковці вважають вік цього унікального зібрання книг значно заниженим, адже в його основу покладено видання з реформованих монастирських бібліотек, хронологія яких починається з XV ст.

- У Фінляндії працює 197 бібліобусів, які протягом дня відвідують школи, дитячі садочки, лікарні, будинки для пристарілих, а також тих, кому важко надовго вийти з дому. Внутрішня наповненість книгами бібліобуса змінюється залежно від типу тієї соціальної групи, яку він має відвідати.

- На території України найдавнішою була **бібліотека Ярослава Мудрого при Софійському соборі** – перша бібліотека Київської Русі. Час її заснування невідомий. Уперше про неї згадується у 1037 р., але її видання не дійшли до нас. Після захоплення Києва ханом Батиєм у 1240 р. їхня доля невідома.

Дякуємо за увагу!

